

Valbak: Jeg vil nødig, at ministeren og jeg i denne sag — som i andre naturligtvis — taler forbi hinanden. For at tydeliggøre, hvad jeg sagde på et bestemt punkt: jeg motiverede ønsket om en udvalgsbehandling med henvisning til den hjemmel, arbejdsministeren fik ved loven af 1968 til at lade udarbejde nogle regler, og så sagde jeg, vi gerne ville bruge anledningen til at få konstateret, hvordan de to sæt regler skal korrespondere med hinanden. Jeg mente ikke noget på forhånd.

Formanden: Hr. Arne Larsen har ordet. Det var praktisk, hvis man bad om ordet med det samme, så talerne kunne indpasses i den sædvanlige rækkefølge.

Arne Larsen: Jeg er i og for sig tilfreds med arbejdsministerens redegørelse, men jeg synes nu nok, man kunne have gjort os den tjeneste at sende os notatet; nu siger arbejdsministeren, han har oversendt et notat til arbejdsmarkedsudvalgets medlemmer kl. 11 i dag, men jeg er medlem af det udvalg, og jeg har ikke modtaget noget notat. I øvrigt synes jeg egentlig også, at tidspunktet var lidt vel fremskredent til oversendelse af et sådant notat. Man kunne godt give os en lidt bedre service. Det er blot det, jeg vil anke lidt over.

Mads Eg Damgaard: Det er sådan set det samme, det gælder; jeg beklager også, at vi ikke har fået disse oplysninger noget før, for der er jo en hel del ting, som godt kan have interesse. Når jeg f. eks. i mit første indlæg kaldte apparatet for et sladreapparat, skal danske chauffører ikke tro, at nu skal de sættes under lup og udspioneres og den slags ting. Det må være i deres egen interesse, at man kan se, hvor stærkt de har kørt osv., kort sagt hele dagens forløb for en sådan chauffør. Når vi her i landet og også andre lande udfolder store bestræbelser for at sikre, at selve køretøjet er forskriftsmæssigt i orden for sikkerhedens skyld, er det også nødvendigt, at menneskematerialet er i orden, og ved at indføre sådanne apparater kan vi altså meget nøje kontrollere, om det er det. Derfor ser jeg det ikke som en fjende af chaufførerne, men som et gode for alle. Det ønsker jeg altså at sige, når jeg bruger navnet sladreapparat.

Arbejdsministeren (Erling Dinesen): Jeg beklager naturligtvis, at det notat ikke er kommet frem specielt til ordførerne. Jeg fik en opfordring i går fra medlemmer af folketingets arbejdsmarkedspolitiske udvalg til at lave et kort notat over hovedindholdet af disse forordninger. Det satte jeg i gang med det samme, og det er blevet sendt over i formiddags. Jeg erkender, det burde måske nok have været fremsat i lidt god tid, men oprindelig regnede vi med, at man først var interesseret i at få det under udvalgsbehandlingen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af borgerlig straffelov. (Sabotage mod luftfartøjer m. v.).

(Lovforslaget (nr. 30) findes i tillæg A. sp. 337, fremsættelsen i tidenden sp. 106).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Falk Hansen: Formålet med det foreliggende forslag til lov om ændring af borgerlig straffelov er bl. a., at man fra dansk side kan blive i stand til at ratificere Montrealkonventionen.

I sidste folketingssamling blev der gennemført en ændring af straffeloven, som gjorde det muligt for Danmark at ratificere Haagkonventionen om bekæmpelse af ulovlig bemægtigelse af luftfartøjer, såkaldt flykapring. Imidlertid findes der en række andre handlinger end flykapring, som kan være en fare for luftfartssikkerheden, bl. a. ødelæggelse eller beskadigelse af luftfartøjer og luftfartshjælpe midler, anbringelse af bomber o. lign. om bord i luftfartøjer. Derfor er der nu udarbejdet en konvention om bekæmpelse af ulovlige handlinger af den

[Falk Hansen.]

nævnte art, som blev vedtaget på en konference i Montreal i september 1971. Med hensyn til fastsættelse af straf og udlevering gælder i det store og hele de samme regler for Montrealkonventionen som for Haagkonventionen.

Hovedindholdet af konventionen er, at staterne forpligter sig til at fastsætte strenge straffe for sabotagehandlinger mod luftfartøjer og til at foretage strafforfølgning af disse forbrydelser. Konventionen pålægger staterne pligt til at fastsætte regler, der gør det muligt at foretage strafforfølgning af de nævnte sabotagehandlinger uden hensyntagen til, om der ud over gerningsmændenes tilstedeværelse i landet foreligger nogen tilknytning til staten. I straffelovens § 8 indføjes en bestemmelse, hvorefter danske domstole kan pålægge straf for de sabotagehandlinger, der er omfattet af konventionen, uanset hvor og af hvem de er begået. Der bliver imidlertid ikke tale om nye straffebestemmelser, da straf kan idømmes efter de allerede gældende bestemmelser i straffeloven og luftfartsloven.

Idet jeg henviser til lovforslagets fyldige bemærkninger, skal jeg herved på mit partis vegne anbefale det til velvillig behandling i retsudvalget.

Hans Toft: Hvis flytransport også fremover skal kunne bestragtes som en sikker transportform, er det nødvendigt, at der skrives ind ikke alene over for det tiltagende antal flykapringer, men også over for andre handlinger, der kan indebære en fare for luftfartens sikkerhed.

Allerede i sidste folketingssamling gennemførtes en lov, der dels skærpede straffesammenhængen for flykapringer, dels gjorde det muligt for Danmark at ratificere Haagkonventionen om bekæmpelse af ulovlig bemægtigelse af luftfartøjer. Denne konvention er nu blevet suppleret med en konvention vedrørende andre handlinger, som indebærer en fare for luftfartens sikkerhed.

Det konservative folkeparti ser med tilfredshed herpå og kan anbefale det foreliggende lovforslag, der indebærer, at disse forbrydelser kan straffes ifølge dansk lovgivning, uanset hvor og af hvem de er begået, hvis den pågældende befinder sig her i landet, og hvis danske myndigheder ikke

bestemmer, at vedkommende skal udvises af landet.

Vi kan ligeledes give vor tilslutning til, at påtalespørgsmålet afgøres af justitsministeren.

Per Federspiel: Også jeg kan på mit partis vegne anbefale dette lovforslag. Det er uhyre påkrævet, at nettet strammes mere og mere om forbrydere, der forser sig mod luftfartøjer. Vi så jo for nylig, hvordan nogle misdædere havde tilegnet sig en flyvemaskine i Sverige og troede, at de kunne slippe ud ved at rejse til Spanien, men det gik altså ikke.

Der er også en anden ting, der er glædelig ved tiltrædelsen af Montrealkonventionen, nemlig at de tilsyneladende mere uskyldige forbrydelser såsom telefonbomber mod luftfartøjer nu også bliver strafbare. Det er meget vigtigt, at det indskærpes over for offentligheden, at den slags spøgefuldheder også er strafbare i luftsikkerhedens interesse.

Vi kan som sagt tilsige vores medvirken til lovforslagets gennemførelse.

Nordqvist: Det radikale venstre tilslutter sig det samarbejdende folkestyre og anbefaler lovforslaget.

Kurt Brauer: Vi finder i SF ingen grund til at ændre den principielle holdning, vi har med os fra sidste gang, vi behandlede tilsvarende lovgivning. Denne lovgivning fremtræder jo som en direkte forlængelse af den lov om flykapring, vi havde til behandling i sidste samling. Det er naturligvis altid betænkeligt, når et rige udvider sin jurisdiktion ud over sine egne landegrænser, men her taler jo så kraftige menneskelige hensyn, at betænkeligheder i så henseende må vige.

Socialistisk folkeparti tilsiger en meget hurtig og velvillig udvalgsbehandling af denne sag.

Justitsministeren (K. Avel Nielsen): Jeg takker samtlige ordførere for tilslutning til lovforslaget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om statens overtagelse af tilsynet med betinget dømte m. v.

(Lovforslaget (nr. 31) findes i tillæg A. sp. 367, fremsættelsen i tidenden sp. 107).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Erenbjerg: Tilsynet med betinget dømte påhviler i dag i det væsentlige den private organisation Dansk Forsorgsselskab, som næsten udelukkende finansieres gennem statstilskud. En arbejdsgruppe nedsat under justitsministeriet, der havde til opgave at stille forslag om midler til reduktion af det relativt høje antal frihedsberøvelser, der hidtil er sket i Danmark, har i august 1972 afgivet betænkning. Blandt arbejdsgruppens forslag skal særlig fremhæves, at gruppen anbefaler en udvidet anvendelse af betingede domme. Dette vil medføre nye og store arbejdsopgaver for tilsynsmyndighederne.

Sideløbende hermed har en arbejdsgruppe under justitsministeriet arbejdet med en fremtidig arbejdsfordeling mellem Dansk Forsorgsselskab og fængselsvæsenet. Denne gruppe har i efteråret 1971 afgivet betænkning, og der er i arbejdsgruppen enighed om, at en række forhold i de seneste årtiers udvikling gør det velbegrundet, at den opgavefordeling, der er mellem fængselsvæsenet og forsorgsselskabet, tages op til ny vurdering i lyset af den stedfundne udvikling.

Det er karakteristisk, at de lande, der i efterkrigsårene har indført eller overvejer at indføre kriminalforsorg i frihed, navnlig i nye former for betingede domme, bygger på en statslig organisation. Ifølge lovforslaget overtager justitsministeriet den 1. april 1973 hele tilsynsvirksomheden og i det hele taget de opgaver, der i dag løses af Dansk Forsorgsselskab, herunder institutionsdrift. Ved en fordeling af opgaverne mellem fængsels-

væsenet og Dansk Forsorgsselskab vil man efter arbejdsgruppens opfattelse kun opnå, at man i løbet af få år vil stå over for en ny arbejdsfordelingsproblematik.

En samlet vurdering af de synspunkter, der har været fremme i spørgsmålet, taler for, at alle de arbejdsopgaver, der i dag varetages af Dansk Forsorgsselskab, bør overtages af direktoratet for fængselsvæsenet, der således vil komme til at udgøre en enhedsstyrelse for den samlede kriminalforsorg. Der vil herved skabes bedre behandlingsmuligheder, ud over at der vil kunne opnås væsentlige administrative og koordineringsmæssige fordele, hvorfor jeg på den socialdemokratiske gruppes vegne skal anbefale forslaget.

Hanne Budtz: Det er jo gennem mange år, hele dette område har været dækket af det helt private initiativ; som det oplyses af arbejdsgruppen, er det fra 1797 og fremefter, og jeg synes, der er grund til at tænke med taknemlighed på alt det initiativ og al den indsats, der er udfoldet fra privat side. Men det er lige så rigtigt, at hele arbejdsområdet er blevet så omfattende for hele for sorgen på dette område, forsorgen i det fri, at det ikke længere er realistisk at tale om privat finansiering og privat organisation af dette. Det har vist sig, at der er vældig meget behov for det, dels fordi domstolene nu til dags, i det omfang det kan ske efter gældende lovgivning, i stadig højere grad anvender betingede domme, dels fordi man vel i fremtiden kan forvente at få yderligere adgang hertil.

Statens udgifter vil, som det er oplyst, for næste finansår andrage ca. 24 mill. kr., og når man betænker, at den private del af finansieringen ligger på ca. ½ mill. kr., er det klart, at det ikke længere kan være andet end formelt privat.

Men jeg vil endnu engang sige, at alt det, der er foretaget fra forsorgsselskabets side, har været af umådelig værdi og jo også nu skaber grundlaget for statens overtagelse af opgaverne. Jeg tænker bl. a. på, at jeg som beskikket forsvarer gennem en meget lang årrække har set, hvilken værdi personundersøgelserne, de såkaldte paragraf 800 a-undersøgelser, har været både for dommeren, der skulle træffe afgørelsen, og for anklager og forsvarer.